

Sygn. akt **II AKa 142/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Olszewski
Sędziowie:	SA Stanisław Kucharczyk SA Bogumiła Metecka-Draus (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sądowy Jorella Atraszkiewicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej delegowanej do Prokuratury Apelacyjnej Janiny Rzepińskiej
po rozpoznaniu w dniu 12 września 2013 r. sprawy

A. B.

o wydanie wyroku łącznego

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 27 maja 2013 r. sygn. akt III K 14/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- orzeczoną wobec A. B. w pkt I karę łączną pozbawienia wolności obniża do 8 (ośmiu) miesięcy,

- orzeczoną wobec A. B. w pkt II karę łączną pozbawienia wolności obniża do 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. M. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

IV. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II AKa 142/13

UZASADNIENIE

A. B. został skazany następującymi wyrokami:

1. Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 25 września 2012 r. sygn. akt III K 185/12, którym :

A. za przestępstwo z art. 223 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniu 10 marca 2012 r., orzeczono karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

B. za przestępstwo z art. 59 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 kk, popełnione pomiędzy 1 stycznia 2012 r. a 10 marca 2012 r., orzeczono karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

C. za przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 10 marca 2012 r., orzeczono karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności,

D. za przestępstwo z art. 244 kk, popełnione w dniu 27 września 2011 r. orzeczono karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności,

E. za przestępstwo z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniu 10 marca 2012 r., orzeczono karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

a następnie orzeczono karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności

2. Sądu Rejonowego w Łobzie z dnia 14 lutego 2012 r., sygn. akt II K 521/11, (zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 17 lipca 2012 r., sygn. akt IV Ka 506/12) którym za przestępstwo z art. 288 § 1 kk w zb. z art. 193 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk, popełnione w marcu 2011 r. orzeczono karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności,

3. Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 7 sierpnia 2012 r., sygn. akt II K 1165/11, którym za przestępstwo z art. 226 § 1 kk w zb. z art. 224 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 8 września 2011 r. orzeczono karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 27 maja 2013 r. sygn. akt III K 14/13:

I. na podstawie art. 85 i 86 § 1 kk połączył kary jednostkowe pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w pkt 1 D, 2 i 3 i wymierzył skazanemu karę łączną 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 85 i 86 § 1 kk połączył kary jednostkowe pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem opisanym w pkt 1A,B,C,E i wymierzył skazanemu karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

III. pozostałe orzeczenia zawarte w opisanych wyrokach pozostawił do odrębnego wykonania;

IV. na podstawie § 2 ust.3, § 14 ust. 5, § 19 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu przyznał od Skarbu Państwa na rzecz na rzecz adw. M. M. kwotę 147,60 zł (stu czterdziestu siedmiu złotych i sześćdziesięciu groszy) w tym 23 % podatku VAT, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej obrony z urzędu

V. na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z wydaniem wyroku łącznego.

Apelację od wyroku wniosła obrońca skazanego, która wydanemu rozstrzygnięciu zarzuciła:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na nietrafnym przyjęciu, że zachowanie skazanego w zakładzie karnym stanowi okoliczność obciążającą, uzasadniającą brak możliwości zastosowania zasady pełnej absorpcji, w sytuacji gdy z opinii z Zakładu Karnego w N. wynika, że skazany ma krytyczny stosunek do popełnionych czynów, nie stwarza problemów wychowawczych, a także nie był karany dyscyplinarnie,

2. rażąco surowość orzeczonej kary pozbawienia wolności, poprzez zastosowanie zasady asperacji i wymierzenie skazanemu kary pozbawienia wolności w górnych granicach sumy kar jednostkowych podlegających łączeniu.

Tak podnosząc, apelująca wniosła o zmianę wyroku Sądu I instancji w pkt. I poprzez wymierzenie skazanemu kary łącznej 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności, a w pkt. II poprzez wymierzenie skazanemu kary łącznej 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu I instancji we wskazanym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Sąd Okręgowy prawidłowo uznał, iż w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do wydania wyroku łącznego i połączenia kar wymierzonych A. B. z wyroków opisanych w części dyspozytywnej tj.: Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 25 września 2012 r. sygn. akt III K 185/12, Sądu Rejonowego w Łobzie z dnia 14 lutego 2012 r., sygn. akt II K 521/11, (zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 17 lipca 2012 r., sygn. akt IV Ka 506/12), Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 7 sierpnia 2012 r., sygn. akt II K 1165/11.

Ustaień z tym związanych oraz samego rozstrzygnięcia w tym zakresie skarżąca zresztą nie podważa. Także i Sąd Apelacyjny, ze swej strony, nie znajduje podstaw do kwestionowania ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy. Apelacja obrońcy skazanego skierowana jest przeciwko wysokości wymierzonych kar, które zdaniem apelującej są zbyt surowe, albowiem winny zostać ukształtowane przy zastosowaniu zasady absorpcji.

Przechodząc do badania zasadności zarzutów apelacji wskazać należy, iż zgodnie z art. 86 § 1 k.k., mającym podstawowe znaczenie dla regulacji omawianej problematyki, dolną granicę kary łącznej wyznacza zawsze najwyższa z kar wymierzonych za jedno z pozostających w zbiegu przestępstw, a górną granicę kary łącznej tworzą dwa kryteria: suma kar orzeczonych za poszczególne przestępstwa oraz wskazany wyraźnie w ustawie maksymalny wymiar kar poszczególnego rodzaju. Jakkolwiek z powyższego wynika, że zgodnie z art. 86 § 1 k.k., przy orzekaniu kary łącznej możliwe jest zastosowanie zarówno zasady pełnej absorpcji, jak i zasady pełnej kumulacji, to jednak należy pamiętać, że zastosowanie każdej z tych zasad jest rozstrzygnięciem skrajnym, które może być stosowane wyjątkowo i wymaga wnikliwego umotywowania. W szczególności zasada absorpcji przy wymierzaniu kary łącznej może być zastosowana, gdy pomiędzy poszczególnymi przestępstwami zachodzi bliski związek przedmiotowy i podmiotowy, a przesłanka prognostyczna pozwala na stwierdzenie, że kara łączna w wysokości najwyższej z wymierzonych kar jednostkowych jest wystarczającą oceną zachowania się sprawcy. Z reguły bowiem popełnienie dwóch lub więcej przestępstw jest czynnikiem prognostycznym przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji.

W przedmiotowej sprawie było więc dopuszczalne wymierzenie skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności w granicach od 5 miesięcy do roku pozbawienia wolności za pierwszy zbieg czynów, oraz od roku do 2 lat i 10 miesięcy za drugi zbieg przestępstw.

Sąd Okręgowy uznał, iż sprawiedliwą karą dla A. B. będzie kara odpowiednio 10 miesięcy pozbawienia wolności (punkt I wyroku) i 2 lat pozbawienia wolności (II punkt wyroku). Zdaniem Sądu Apelacyjnego kary pozbawienia wolności w takiej wysokości są karami zbyt surowymi.

Jakkolwiek Sąd Okręgowy słusznie wskazał, iż pomiędzy przestępstwami w ramach obu zbiegów nie zachodzi ścisły związek czasowo-przedmiotowy, tak by zastosować zasadę całkowitej absorpcji, a za zastosowaniem zasady absorpcji przemawia, nie tylko wyżej wskazany brak ścisłego związku przedmiotowego pomiędzy wszystkimi przestępstwami podlegającymi łączeniu, ale też i charakter przestępstw pozostających w zbiegu oraz to, że zostały one popełnione przez skazanego częściowo w tym samym okresie, a częściowo w kilkumiesięcznych odstępach czasu, to jednak uwadze sądu pierwszej instancji przy kształtowaniu kar umknęła okoliczność, że skazany jest osobą upośledzoną umysłowo w stopniu umiarkowanym. Stwierdzone u A. B. mankamenty psychiki i organiczne uszkodzenie centralnego układu nerwowego z pewnością miały wpływ na jego zachowanie, w tym na możliwość przewidywania skutku przestępczego podejmowanych przezeń działań. Okoliczność ta jak wynika z poszczególnych wyroków odnośnie

których procedowano w kwestii wydania wyroku łącznego, była brana pod uwagę i miała swój oddźwięk w wysokości wymierzanych skazanemu kar. Obecnie zdaniem Sądu Apelacyjnego nie można także jej pomijać. Deficyty w psychice skazanego z pewnością nie pozostawały bez wpływu na jego funkcjonowanie na wolności, w tym ilość popełnianych czynów. Sąd Okręgowy tej okoliczności nie rozważył w dostatecznym stopniu. Równocześnie sąd pierwszej instancji nadmierne znaczenie nadał zachowaniu skazanego w izolacji, a przecież w orzecznictwie niejednokrotnie wskazywano, w tym Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 22 listopada 2012 r., sygn. akt II AKa 205/12, że zachowanie skazanego w czasie wymierzania kary łącznej może mieć znaczenie dla wymiaru kary, ale okoliczności tej nie można nadawać nadmiernego znaczenia, przeważającego słuszność kary wynikającą ze stopnia związku zbiegających się przestępstw, bo ma ono jedynie funkcję subsydiarną (art. 571 § 1 k.p.k.), to jest ma pomóc w określeniu celowości kary łącznej.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Apelacyjny uznał, iż właściwą dla A. B., w świetle wymienionych wyżej okoliczności, przeciw i za skazanym jest kara 8 miesięcy pozbawienia wolności za pierwszy zbieg oraz roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności za drugi zbieg i do tej wysokości kary wymierzone w pierwszej instancji, A. B. obniżył, albowiem kary w takim wymiarze będą w jego przypadku stosowną represją do wszystkich okoliczności ujawnionych co do skazanego, a które uszły uwadze Sądu orzekającego.

Na podstawie art. 624 kpk Sąd Apelacyjny zwolnił skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze biorąc pod uwagę jego sytuację – pobyt w izolacji - ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe.

Na podstawie § 14 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej obrony udzielonej z urzędu należało zasądzić na rzecz obrońcy M. M. kwotę 147,60 zł w tym należny podatek VAT z tytułu nieopłaconej prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym w sprawie o wydanie wyroku łącznego.